

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO - KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 70 gr. z odnośnikiem przez pocztę 21 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, srożeń pracy, przerwania komunikacji, abonent niema prawa żądać posaterminowych dostaw gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. Redaktor przyjmuje od 10-11. Nadawanych a nie zamówionych reklamów Redakcja nie zwraca i nie honoruje. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 202.

*Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!*

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 wiadomościach potocznych 50 gr., za reklamy na str. 4-taj. w udziela się przy częstem ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodn. I to: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat spada. Dla spraw sporadycznych władcy w Wąbrzesku. — Za terminowy druk, przepisanie miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieprzyjęcia ogłoszeń bez podania powodów

Nr. 114

Wąbrzeżno, Kowalewo, Golub, czwartek dnia 1 października 1936 r.

Rok 17

Krwawe walki na wszystkich frontach

Tysiące zabitych — Bitwa morska — Po zdobyciu Toleda.

ZDOBYCIE TOLEDA.

LONDYN. Korespondent Reutera przy armii powstańczej w Hiszpanii potwierdza wiadomość o zajęciu Toleda, donosząc, że gdy kadeci, zamknęci w Alcazarze ujrzeni zbliżające się wojska powstańcze zorganizowali niezwłocznie wycieczkę i zaskoczyli wojska czerwone od tyłu. Wojska te po krótkiej walce poszły w rozsypankę. Kadeci z okrzykiem „Viva Espania” rzucili się w ulice miasta, gdzie jednakże spotkali się z oporem jedynie kilku nielicznych grup milicjantów, którzy po krótkiej walce ulegli. — Większość obrońców miasta opuściła je przed wejściem wojsk powstańczych.

Jeszcze wczoraj wojska rządowe wysadziły potężną miną jedną z pozostałych ścian Alcazaru i usiłovali wtargnąć do wewnątrz. Kadeci jednak odparli atak gęstym ogniem karabinów maszynowych.

OLBRZYMA PRZEWAGA LOTNICTWA POWSTAŃCZEGO NAD RZĄDOWYM.

Minister lotnictwa i marynarki rządu Madryckiego, Indalecio Prito, oświadczył, sprawozdawcy „Deily Herald”, że w początkach wojny domowej wojska rządowe miały większą ilość sił lotniczych od wojsk powstańczych. W ciągu 2 miesięcy t. zw. „neutralności”, wojska powstańcze rozporządzają 12-krotnie większą siłą lotnictwa, jak wojska rządowe. — Praktycznie nie istnieje żadna granica z Portugalią, ponieważ wojska powstańcze otrzymują z Portugalii wszystko, co jest potrzebne do prowadzenia wojny.

STO OSÓB ZGINEŁO OD BOMBY.

ST. JEAN DE LUZ. Korespondent Havasa dowiaduje się z pewnego źródła, że dwukrotne bombardowanie Bilbao spowodowało wielkie spustoszenie. Przeszło 100 osób zostało zabitych.

Wzburzona ludność domagała się śmierci dla zakładników. Co do losu ich panuje nadal niepewność, ponieważ władze uchylają się od wyjaśnienia.

ROZSTRZELALI 200 ZAKŁADNIKÓW.

ST. JEAN DE LUZ. — Radiostacje powstańcze donoszą o dalszym bombardowaniu Bilbao. Krążą pogłoski, że komuniści rozstrzelali zgórą 200 zakładników, dokonując w ten sposób aktu zemsty za bombardowanie miasta.

WALKI NA WSZYSTKICH FRONTACH.

SEWILLA. — Na wszystkich frontach panuje wielkie ożywienie. Szczególnie zacięte walki toczą się w prowincjach biskajskich w Austrii i w

prowincji Avila. Potwierdza się wiadomość o zajęciu miejscowości Motrico Eibar. — Samoloty bombardowały ponownie Bilbao. Od początku akcji lotniczej bomby rzucone z samolotów zburzyły przeszło 50 domów.

Wojska rządowe przegrawszy bitwę o Toledo, wycofały się w kierunku Ciudad Real. Straty wojsk rządowych w czasie ataku powstańców na Toledo wyniosły przeszło 700 zabitych. Na polu bitwy pozostał obfity materiał wojenny. W ręce wojsk powstańczych dostały się 4 armaty, dwa działa przeciwlotnicze i 4 karabiny maszynowe. — Wzięto licznych jeńców. Ofenzywa na Madryt rozwija się planowo. Wojska rządowe gorączkowo przygotowują obronę, budując trzy linie obronne dookoła Madrytu.

Na froncie Talavera toczy się walka artyleryjska.

Kolumna katalońska posłana na pomoc wojskom rządowym w Toledo, ciągnęła się do Madrytu, nie biorąc udziału w walkach, wypowiedziawszy posłuszeństwo swym dowódcom — W Austrii rozbito kolumnę rządową, która, zaatakowała Grado.

MADRYT. — Komunikat oficjalny min. wojny głosi, że w okolicach Oviedo samoloty rządowe rzuciły 2000 bomb. W mieście miała powstać panika. Na froncie aragońskim artyleria rządowa ostrzeliwała pod Ma Sienca pozycje powstańcze, niszcząc dwa działa, ostrzeliwujące miasto obsadzone przez wojska rządowe. Na froncie południowym w obszarze Malagi odparto atak sławnego oddziału powstańczego. W obszarze Guadixu wojska rządowe posunęły się w kierunku Grenady. Na froncie Guadaramy ostrzeliwano szereg miejscowości biorąc do niewoli patrol powstańczy w sile 8 ludzi z dwoma karabinami maszynowymi. Pod Naval Peral odparto ataki powstańców. — W obszarze Toledo trwają walki pod Vargas na północ od Toledo. Pozycje wojsk rządowych pod m. Olias de Letniente zostały zaatakowane przez silny oddział powstańczy, wspomaganym przez 15 samolotów. Atak odparto. M. Villa Miel między Toledo a Santa Cruz de Retamar zostało zdobyte przez wojska rządowe.

BITWA MORSKA.

TANGER. — Według informacji Reutera, doszło do bitwy morskiej między okrętami rządowymi a powstańczymi. Bitwa rozegrała się na zachód od Teneryfy. Torpedowiec rządowy „Gravina” został rzekomo zatopiony przez krążownik powstańczy „Almirante Cervera”. Drugi torpedowiec rządowy jest ścigany przez kilka okrętów powstańczych. Parowiec francuski „Koutobia” wziął na swój pokład część załogi torpedowca „Gravina”.

CASABLANCA. Powstańczy krążownik „Almirante Cervera” stoczył walkę w cieśninie Gibraltaru z dwoma rządowymi torpedowcami „Gravina” i „Fernandez”. Na torpedowcu „Gravina” ugodzonym kilku pociskami nastąpił silny wybuch, po czym torpedowiec zatonął.

Dwudziestu marynarzy torpedowca „Gravina” wyratował statek francuski „Koutobia”. Pozostała część załogi torpedowca zginęła.

Drugi torpedowiec „Fernandez” schronił się w porcie Casablanca.

1000 ZABITYCH.

TOLEDO. — Podczas walk o Toledo wojska rządowe straciły około 1000 zabitych. Miasto zostało zaatakowane z dwóch stron: od zachodu i od północy. O poszczególnych gmachach szpital i koszary stoczone krwawe walki na bagnety. Samoloty rządowe ostrzeliwały powstańców z karabinów maszynowych, lecąc na wysokości 100 metrów, lecz nie zdołały powstrzymać natarcia. — O zmierzchu wojska rządowe wycofały się w bezładnej ucieczce za rzekę Tag.

Wydalają polskich robotników

MORAWSKA OSTRAWA. W ostatnich dniach zanotowano ponownie fakty wydalania robotników polskich z pracy. Na kopalni „Zofia” w Porębie wydalono 23 Polaków. — „Dziennik Polski” donosząc o tym fakcie wyraża przypuszczenie, że niekto z wydalonych będą mogli być przyjęci z powrotem do pracy pod

warunkiem wysyłania dzieci do szkół czeskich.

Obywatel Polski Paweł Sztwiertnia zamieszkały na Śląsku Cieszyńskim od roku 1918 został wydalony z granic z żoną i siedmiorgiem dzieci. „Dziennik Polski” stwierdza, że powodem wydalania było posyłanie dzieci do szkoły polskiej.

Już trzech paskarzy wysłano do Berezy

Jeszcze nie przebrzmiały echa przestrogi, jaką rzucił p. premier gen. Sławoj Składkowski pod adresem właścicieli cegielni, a już pierwsi paskarze cegły — znaleźli się w obozie odosobnienia w Berezie. Są nimi Mozenkis Józef, Szpajzman Mojżesz i

Węcek Józef. W razie dalszego trwania lichwy albo zauważonych objawów zmywu, celem pobierania gospodarczo nieuzasadnionych cen za cegłę, nastąpią dalsze aresztowania i deportacje do Berezy.

Straszna katastrofa samolotu

RZYM. — Włoski samolot komunikacyjny uległ katastrofie w Benghazi (Libia). Na skutek zepsucia motoru i 5 robotników pracujących na maszynach samolotu poniosło śmierć. Radiowróćcie na lotnisko, lecz wpadł na

maszyny stojącego w porcie okrętu i zatonął. 4 członków załogi samolotu i 5 robotników pracujących na maszynach samolotu poniosło śmierć. Radiotelegrafista został ranny.

100 GÓRNIKÓW ŻYWCEM ZASYPANYCH.

LONDYN. — W Itharias w Indiach angielskich w kopalni węgla Piluripothra zostało żywcem zasypanych 100 górników. Władze niezwłocznie zorganizowały akcję ratunkową.

WZNOWIENIE WOJNY W ABISYNI.

Według doniesień angielskich, podobno 30,000 wojowników abisyńskich ruszyło na Włochów.

STRACONY SZPIEG.

W Berlinie stracono za szpiegostwo 31-letniego Kionka z Wrocławia. Wyrok zapadł już 4 maja br.

ZIMNO I ŚNIEGI.

Całe Niemcy ogarnęła fala zimna. W górach spadły pierwsze śniegi. — Na Zugspitze warstwa śniegu dochodzi do 35 cm. Na Pomorzu Niemieckim zanotowano ub. nocy pierwsze przymrozki. W Berlinie temperatura spadła ub. nocy do 4 st. powyżej zera.

POŻAR STRAWIŁ CAŁĄ WIEŚ.

W stanie Oregon (Stany Zjednoczone) pożar zniszczył całkowicie wieś Bandon, liczącą 1500 mieszkańców. 5 osób zginęło w płomieniach.

Co słychać?

Z KRAJU:

■ Prasa zagraniczna podaje z Bukaresztu że Wódz Naczelny Gen. Rydz Śmigły ma przybyć do Rumunii.

■ P. notariusz Tyborowski z Warszawy darował na rzecz Funduszu Obrony Narodowej swój majątek Bawernica w pow. kartuskim.

■ Bydgoszcz liczy obecnie 131,683 mieszkańców. —

■ W lasach państwowych mamy 249 lososi 10,843 jeleni, sar 70,748, niedźwiedzi 115, dzików 4000, lisów 9,166, zajęcy 177,800 głuszczyków 7,630, rysiów 641.

■ Wskaźnik cen hurtowych w Polsce wykazuje wyższość 53,9 wobec 53,5 w roku ubiegłym. —

■ W ostatnim czasie liczba wykupionych u nas świadectw przemysłowych wzrasta — protesty wekslowe stale spadają.

■ Produkcja przemysłowa w Polsce jest o 10 procent wyższa niż w roku ubiegłym.

■ Średnie szkoły prywatne zostały zwolnione z opłaty 300 zł. rocznie za nadzór państwowy.

Z ZAGRANICY:

■ We Friedrichshafen budują nowy sterowiec „L. Z. 130”, wzorowany dokładnie na zbudowanym niedawno statku powietrznym „Hindenburg”.

■ W drugim kwartale roku 1936 udzielono w Niemczech 43,450 pożyczek nowym małżeństwom. —

■ Pogrzeb króla cyganów odbył się w St. Polten w Austrii. W pogrzebie wzięła udział 40 osobowa orkiestra cygańska.

■ We Francji wybuchł strajk pracowników żeglugi rzecznej. Ucierpiał na tem dowóz żywności do Paryża. W Rouen port jest całkowicie zablokowany.

■ Organ legitymistów węgierskich twierdzi, że Węgry powinny się połączyć z Polską. Projekt ten wywołał duże wrażenie, traktowany jest jednak jako balon próbny.

■ W pierwszym półroczu wydobyto w Jugosławii złoto wartości 54 milj. din. (Przed rokiem za 4 milj.).

■ W Belgii aresztowano posła socjalistycznego Delbroncha za namawianie do zamordowania przywódcy rexistów Degrelle'a.

■ Rząd fiński otrzymał votum nieufności 94 głosami przeciw 93, przy głosowaniu nad ustawą o zaostrzeniu kar za szpiegostwo.

■ Komisja t. zw. kościoła unijnego (ewangelickiego) w Kanadzie zaaprobowała w zasadzie stosowanie sterylizacji w stosunku do osób dotkniętych chorobą umysłową — niebezpieczną dla potomstwa.

■ Lloyd George oświadczył w wywiadzie że zbrojenia niemieckie nie są jeszcze groźne dla sąsiadów. Dopiero za 10 lat Niemcy będą mogły pomyśleć o ofensywie.

■ Ambasador Włoch w Paryżu Cerruti uległ katastrofie samochodowej w Paryżu i odniósł ranę w głowę.

■ Manifestacja przyjaźni niemiecko-włoskiej był przyjazd 500 przedstawicieli młodzieży Hitlerowskiej do Rzymu.

Z kraju

PREMIER WRÓCIŁ Z URLOPU.

Po tygodniowym wypoczynku prezes Rady Ministrów, gen. Sławoj Składkowski objął urządowanie.

TRAGICZNA ŚMIERĆ CHRZEŚNIANKA P. PREZYDENTA.

Na folwarku Oborów w pow. kutnowskim wskutek wybuchu spirytusu zginął 4 letni chłopczyk Rysio Wachowiak. Tragicznie zmarły chłopiec, jako siódme dziecko w rodzinie Wachowiaków był chrzestnym synem Prezydenta RP.

CZY NOWE AKTY SABOTAŻU?

TARNOPOŁ. W ubiegłym tygodniu na linii Romanówka — Stupki został ścięty słup telegraficzny. Równocześnie zostały podpalone trzy sterty słomy na folwarku d-ra Weisglassa w Stupkach. Na domu ludowym wymalowano napis: „Niech żyje ukraińska nacjonalna rewolucja!” W szkole zniszczono godło państwowe.

WOJSKO POWAŻNIE IDZIE NA REKE ROLNIKOM.

CHELMNO LUBELSKIE. Zarządca składnicy intendencji w Chełmnie wydał odezwę do rolników, która jest rozdawana w dniach targowych przybywającym tam rolnikom,

Podział miliona

Chociaż losowanie miliona odbywa się raz do roku, moment ten jest zawsze oczekiwany z najwyższym napięciem przez wszystkich, interesujących się grą loteryjną.

Podobne zainteresowanie panowało też w ubiegły poniedziałek, a sala ciągnień Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej wypełniła się po brzegi. Gdy wśród ciszy rozległ się głos:

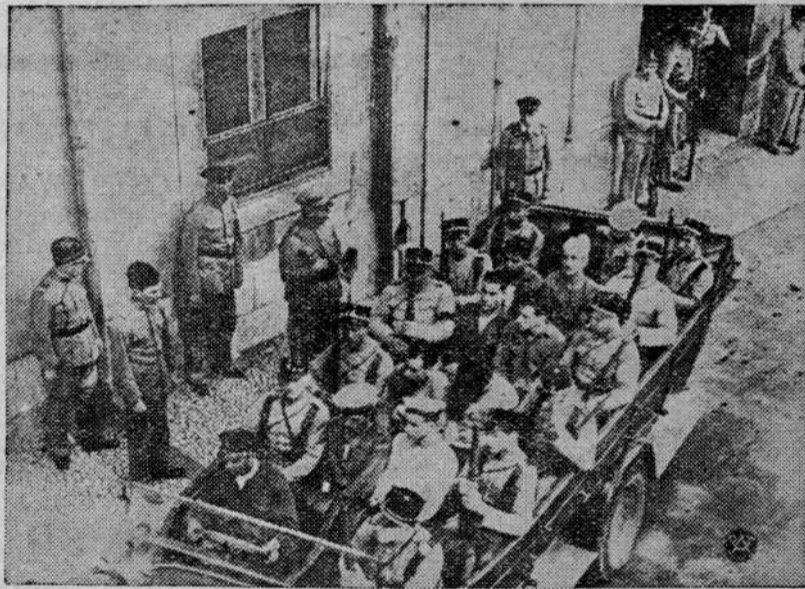
— Numer 17385 wygrał dwieście złotych — a więc najmniejszą wygraną, stało się ogólnie wiadomem, że numerowi temu przypadł milion złotych. Oczywiście ciekawość wzmogła się jeszcze, teraz jednak przybrała formę pytania:

— Kto są ci szczęśliwcy, którym się uśmiechnęła fortuna?

Odpowiedź na to pytanie znajduje czytelnicy poniżej:

Pani Helena Dreszerowa, zamieszkała w Warszawie przy ulicy Hożej 16, gra na Loterii Państwowej od dłuższego czasu. Dotychczas nie bardzo sprzyjało jej szczęście, ale jednorazowe powodzenie jest tak duże, iż pozwoli jej zapomnieć raz na zawsze o wszelkich troskach dnia powszedniego.

Zdjęcie przedstawia grupę zbuntowanych marynarzy portugalskich, więzionych pod silną strażą na sąd wojenny. Na okręcie portugalskim wojennym „Alfonso” zbuntowali się marynarze, — którzy podniósłszy czerwoną banderę usiłowali przyjść z pomocą walczącej milicji hiszpańskiej.

Całe miasto poszło z dymem

Kilkadziesiąt domów spłonęło — Kilkaset ludzi bez dachu nad głową

Niewielkie francuskie miasteczko Allaton nawiedziła żywiołowa katastrofa. W niewyjaśniony sposób, zapalił się jeden ze stogów stojący w pobliżu zabudowań. Od ognia zajęły się zabudowania i w mgnieniu oka objęły całe miasteczko.

Mimo kilku straży około 60 zabudowań gospodarczych i domów mieszkalnych spłonęło. Ponad 300 osób zostało bez dachu nad głową. — I to do tego miasteczka przyjeżdża w chwili grozy dziwny człowiek. Antoni Busze. Nikt go nie zna. Nigdy tu nie był przedtem, a jednak żywo zajmuje się losem pogorzalców. Daje wszystkim pożyczki na wielkie sumy, od-

go, jakkolwiek na ćwiartkę tę grało oprócz p. Dreszerowej kilku współników.

Właścicielem drugiej ćwiartki jest p. Matuszewicz, pracownik jednej z większych firm węglowych, zamieszkały również w Warszawie. Wygrana była dla p. M. tak wielką niespodzianką, że nie umiał sformułować swych projektów na przyszłość.

Pozostałe wreszcie dwie ćwiartki są w posiadaniu pani Osuchowskiej (ul. Krucza 20) i d-ra S., mieszkańców stolicy.

Nowym „milionerem” Generalna Dyrekcja Loterii Państwowej wypłaciła wygraną czekami na Bank Gospodarstwa Krajowego, gdzie też sumy te zostały zdeponowane.

Warszawa wogóle miała dnia tego szczęście, gdyż prócz miliona padła w jednej z mniejszych kolektur stołecznych większa wygrana 50.000 zł na numer 81517.

Na ciągnięciu poniedziałkowym zakończyła się trzydziesta szósta Loteria Państwowa. Kandydaci na przyszłych milionerów mogą się już zaoptować w losy do pierwszej klasy trzydziestej siódmej Loterii.

ZWIĘKSZENIE POLICJI.

Ministerstwo spraw wewnętrznych utworzyło specjalny dywizjon konny policji do nadzwyczajnych zadań bezpieczeństwa. Dywizjon liczyć będzie 3 szwadrony po 270 szeregowych. Stacjonowany będzie w Warszawie przy komendzie głównej policji.

KU CZCI OJCA TEATRU.

Ubiegłej niedzieli Warszawa a wraz z nią cała Polska złożyła hołd pamięci Wojciecha Bogusławskiego, pierwszego organizatora, aktora teatru polskiego i reżysera. Uroczystości rozpoczęły się mszą św. w katedrze odprowadzoną przez ks. biskupa Słazowskiego. Po nabożeństwie odsłonięto na placu Teatralnym piękny pomnik dłuta prof. Jana Szczepkowskiego. —

W TYM ROKU NIE BĘDZIE REKRUTACJI DO HUFCÓW PRACY.

Nowy komendant służby pracy ppłk. Bogusław Kunc dotychczasowy komendant Korpusu Kadetów nr 2 w Chełmnie udzielił wywiadu prasie w którym m. in. powiedział, że przed końcem marca 1937 żadne zwolnienia dotychczasowych junaków ani rekrutacja nie są przewidziane.

OLBRZYMI POŻAR W ŁODZI.

W wielkiej nieruchomości fabrycznej firmy Kwasner i Lindenfeld wybuchł pożar. Ogień ukazał się w farbiarni firmy Dobryński i Pacanowski która mieści się w 4 piętrowym budynku. Spłonęły i zniszczone zostały maszyny. Straty wynoszą około 100 tysięcy złotych. Przyczyna pożaru nie ustalona.

Dwaj robotnicy zatrudnieni w farbiarni przy remoncie maszyny, zostali zatrzymani pod zarzutem podpalenia.

WYNIK WYBORÓW DO RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI.

Według danych nieoficjalnych, ostateczne wyniki wyborów do rady miejskiej w Łodzi w dniu 27 września br. przedstawiają się następująco:

Bez mandatów: Chr. Narod. Front Robot. głosów 11,512, ZZZ. głosów 2,319, Pol. Kom. Wyborczy głosów 165, Niez. Kom. Wyb. Rob. Fiz i Prac Um. głosów 157, Widzew, nier. Kom. Wyb. 760, Ob. Gosp. głosów 714, Stow. Włóśc. Nieruch. Chr. głosów 1,469, PPS. Frank Rew. głosów 702, Niem. Zw. lud. głosów 13,008, Zblokowany Front żydowski dzielnicy Chojny głosów 250, Młodoniemcy 3216.

Razem na ugrupowania, które nie otrzymały mandatów padło głosów 34,233.

Obóz Narodowy głosów 77,919, mandatów 27, PPS. i Klas. Zw. Zaw. głosów 91,185, mandatów 34, Zjedn. Wyborczy Blok Żydowski (Aguda, Folkiści i Sjonisci Rew. głosów 14,937 mandatów 3, Bund i Poalej Sjon, Lewica głosów 23,692 mandatów 6, Blok Sjonistyczny głosów 10,601 mandatów 3.

Uprawnionych do głosowania było 344,303 osoby, ilość oddanych głosów 256,567. Frekwencja głosujących 74,5 procent.

KATASTROFA SAMOLOTU.

GDAŃSK. Samolot pasażerski marki „Klemm” podczas lotu okrężnego wywrócił się i spadł na ziemię. Pilot oraz dwaj pasażerowie zostali zabici na miejscu.

ZA OBRAZĘ NARODU POLSKIEGO.

Sąd Okręgowy w Warszawie skazał młodego żyda Motla Wolanowskiego z Warszawy za obelżywe wyrażanie się o narodzie polskim na 4 miesiące bezwzględnej aresztu.

ŚNIEG.

PRZEMYSŁ. — Wczoraj w nocy na dużej przestrzeni między Przemyślem, Jarosławiem, Tarnowem i Rzeszowem oraz Samborem spadł obfity śnieg, który utrzymał się przez kilka godzin.

PLAGA WILKÓW.

W lasach okalających gminy Dziewiątkowicką i Żyrowicką, pojawiło się dużo wilków, które porywają owce i barany. Ostatnio z pastwisk wsi Górne Zalesie wilki porwały kilka owiec.

